

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mesc.— Manuscrisuri nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele:
BUREAURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalk, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare.—
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială.— RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone.— Un esemplar
10 bani.— Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 97.

Brașov, Joi 3 (16) Mai.

1901.

Aniversarea zilei de 3 Mai.

Mâne serbăm noi Români an-
iversarea marelui adunări naționale
dela 3/15 Mai 1848, care a pus te-
melia luptelor noastre, din jumăta-
tea vécului trecut și până în ziua de
ađi, pentru libertatea și egala noastră
indreptărire națională în monarchia
habsburgică.

Privind înderēt la acest insem-
nat period al redesteptării și rege-
nerării noastre naționale, ni-se strin-
ge inima de durere, vedēnd, că după
timp atât de îndelungat și după ată-
tea jertfe aduse pe altarul națiunii
și al patriei noastre suntem încă așa
de departe de ținta, ce ne-am pus'o
atunci; că avem să îndurăm încă și
ađi la începutul vécului al două de-
cilea atâtea neajunsuri, prigoniri și
loviri îndreptate în contra liberei și
pacificei noastre desvoltări, în con-
tra drepturilor, limbei și a existenței
noastre naționale.

Ursita a voit să fim puși din
nou la încercare, să ne vedem din
nou constrinși de a ne apēra cu es-
treme încordări și jertfe scumpul
nostru patrimoniu strămoșesc, ca să
nu cadă pradă nesațiului unui șovi-
nism în cea mai mare măsură intol-
erant și violent, ce a ajuns cu de-
osebire în statul ungar să influențeze
în mod fatal ideile, năsuințele și po-
litica întregă a clasei dirigente din
elementul domnitor maghiar, care
conduce ađi în mod exclusiv cărma
statului.

Nu ne plângem asupra sorții, o
luăm așa cum este, tari fiind în con-
vingerea, că în primul rând numai
dela noi și prin noi ne putem aște-
pta la o schimbare favorabilă a
ei, și că pe câtă vreme nu ne vom
părăsi noi pe noi, nu este modru ca
să nu ajungem mai curēnd séu mai
târđiu la ținta, ce ne-am pus'o, când
am legat frăția între noi pe Cămp-
ul libertății din prējma Blașiului,
jurând, că nu ne vom odihni până

ce nu ne vom elupta drepturile, ce
ni-se cuvin ca națiune de sine stă-
tătoare și constitutivă în acest stat.

Ceea-ce ne îngrijesce însă mai
mult ca ori și ce, sunt unele semne,
ce le vedem în sinul poporului nos-
tru românesc dintre Tisa și Carpați
tocmai în aceste timpuri, când ad-
versarii némului nostru, cari tind la
desființarea totală a organismului
nostru național, dau năvala cea
mai grea în contra noastră; semne, că
icī colo par' c'ar începe să se
slăbescă legăturile frăției noastre,
cari ne-au dat tot-deuna tăria de-a
înfrunta ori-ce neajuns și ori-ce pri-
mejdiă, ce am întâmpinat'o în viața
noastră națională mult sbuciumată.

Nici aceste semne însă nu ne
pot descuragia. Dēcă ne gândim,
că aprópe de un veac de om trebuie
să susținem cea mai grea luptă, ce
i-s'a putut impune unui popor în
timp de pace și dēcă avem în ve-
dere, că în urma ultimelor persecu-
țiuni noi Români din Ardeal, Bă-
nat și Țera ungară, am fost re-
duși la o stare de suprimare, care ne
împiedecă în folosirea chiar și a cel-
or mai elementare drepturi consti-
tuționale, nu ne putem mira, că se
ivește vremelnic în sinul nostru și
aparitiuni de acelea de oboselă și
de slăbiciune în organismul nostru
național.

Suntem însă noi Români un or-
ganism vênjos și tare, care în cur-
sul veacurilor a susținut de atâtea
ori proba de foc, și dēcă să nu ne
sparie și descuragieze câte-va mo-
mente de indispoziția trecătoare, ci
mai ales aceia dintre fiii națiunii
noastre, cari chemați și datorii sunt a
lua asupra-și apostolatul marelui ca-
use a românismului, să fiă la înălți-
mea acestei sfinte chemări și datorii
și să se inspire, întărindu-și sufletul
din isvorul curat al entuziasmului ce
a condus pe antecesorii noștri, când
și-au dat mâna frați cu frați din toate
părțile locuite de Români la adu-

narea cea mare pe Cămpul Libertății,
legându-se în fața națiunii, a patriei și
a lui Dumnezeu, că vor lupta cu cre-
dintă în jurul steagului libertății și al
dreptății, desfășurat în cea mare și
până să se va bucura și națiunea
română din aceste țări de aceleași
drepturi și de aceeași cinste, de care
se bucură celelalte națiuni coloco-
cătoare.

Să ne fiă scumpă dér memoria
acelei zile mărețe din trecutul nos-
rēu, în care s'a sigilat frăția și soli-
daritatea noastră națională și pe te-
meiul libertății, egalității și frater-
nității națiunea română și-a pretins
„independența sa națională în pri-
vința politică, ca să figureze în nu-
mele séu“, cum se dice în introdu-
cerea programului național procla-
mat la 3/15 Mai 1848.

Sórtea noastră mai mult ca ori
și când este ađi în mâna noastră. Să
fim cu toții la postul nostru cu inimă
curată, cu bărbăția și cu însuflețire,
căci de-aci încolo încă ne așteptă
un șir de lupte grele, a căror resul-
tat póte fi hotăritor pentru viitorul
nostru național.

Monarchul la Praga. Înainte cu
câte va săptămâni fōia oficială din Viena
a publicat scri-ōrea autografă a împēra-
tului, în care provócă pe Koberger să înfiin-
țeze în Praga un muzeu de pictură cehic,
suportând însuși Majestatea Sa cheltuelile.
Acēsta era una din concesionile, ce li-se
facea Cehilor. Acum se anunță ca posi-
tiv, că după dispozițiunile luate, Majesta-
tea Sa va merge pe la jumătatea lui Iunie
în Praga, unde va petrece câte-va zile.
Prin călătoria acēsta se realizēază o vechiă
dorință a Cehilor, cari de dēcă de ani cer,
ca Maj. Sa să viziteze Praga.

Dieta și incompatibilitatea.

În sfirșit dieta ungară s'a apucat să
resolve „marea cestiune“, care a preocupat
și agitat așa de mult spiritele „patrioților“
de mai bine de-o jumătate de an încōce. În-

telegem cestiunea *revisuirii legii de incom-
patibilitate.*

Alaltăeri dieta a început desbaterea
noului proiect și, minunea minunilor, până
la ora 1 d. a. ea a isprăvit'o cu desbaterea
generală, proiectul fiind votat cu *unanimi-
tate.* În ședința de ieri s'a început desba-
terea pe paragrafi, care, după părerea ge-
nerală, încă va fi încheiată cel mult Săm-
bătă. Eță așa-dér, că „marea desbatere“
pusă în prospect cu atăta emfasă de ad-
versarii proiectului, se reduce la câte-va
ședințe.

Tiszaiștii au rems cam opăriți deja
după desbaterea în general; opărela vor
simți o însă mai strășnic la urmă. Speran-
țele adversarilor revisuirii, că lui Tisza ti
va succede să stōrcă concesionii în favorul
geșeftului cu poziția de deputat, pot fi pri-
vite de svēnturate.

Este semnificativ, că în decursul des-
baterei de Luni elementele malcontente din
sinul partidei liberale și au înăbușit amă-
răciunea, au tăout, ér cei din opoziția au
primit proiectul neschimbat, singur *Polonyi*
a făcut ore-care șgomot, dér fū contradis
de repețite-ori chiar din partea băncilor
oposiționale. Căpetenia kossuthiștilor, Fran-
cis *Kossuth*, a ținut să-și începă vorbirea
mulțumind guvernului, în special lui Szell,
pentru pășirea lui curagiosă, și a declarat
proiectul de o doftorie absolut necesară. Și-a
înșirat apoi excepțiunile și a dice, că i-ar
plăce, dēcă proiectul s'ar estinde și asu-
pra camerei magnașilor.

La urmă a luat cuvēntul și ministru-
președinte *Szell*, ca să mulțomescă și im-
pace micile divergențe. El dice, că projec-
tul nu eschide dela deputația nici o clasă,
eschide însă pe aceia, cari vrēu să facă
geșeft cu guvernul. *Szell* promite, că la des-
baterea specială e aplecat a ține sēmă de
modificări, ce sunt îndreptățite, apoi se
lăudă, că a voit să-și țină cuvēntul dat în
compromisul, ce l'a încheiat cu partidele
când a venit la guvern, „deși a trebuit, ca
prin aceste să-și restringă și cercul séu
de influență“.

Mare bucurie în tabăra szellistă, amă-
răciune și nemulțumire în tabăra tiszaiștă.

FOLLETONUL „GAZ. TRANS.“

Detractorii literaturii.

„Das eigentliche Studium der
Menschheit ist der Mensch.“
Goethe.

De sigur, nu e mic numărul aceloră,
cari cunosc novelele lui Delavrancea numai
din auzte. Mulți nu vor fi avut nici-odată
răbdarea să percurgă volumul de poezii al
lui Eminescu. Și cu toate acestea toți recu-
nose, că și unul și altul s'nt scriitori in-
comparabili, podoba literaturii noastre. De-
căt literatura se póte fórte bine lipsi de
est-fel de admiratori. Da ce să nu decla-
răm atunci, franc și fără a ne ascunde
dună deget, că literatura e o îndeletnicire
iutilă, precum a declarat'o, mai deunăđi,
în Franța un distins academician, d-nul
Rousse? După d-șă, ómenii de literē sunt,
pur și simplu, un sindicat profesional, care,
de meserie, fabrică drame, romane, come-
dii ce se termină invariabil cu un asasiu,
un duel séu o căsătorie. Aceste ficțiuni fri-
vole, a lesea obscene viciează sentimentele

cititorului, îi esaltă imaginațiunea, îi ră-
pesce timpul dela o lectură mai folositoare.

Nu a sosit óre momentul, dice d-l
Rousse, ca curiositatea publicului cetitor să
s' îndrumeze de preferință spre minunile
nouelor descoperiri, spre cestiunile de igi-
enă, de economie și alte lucruri de-o reală
importanță? În loc de minciunile roman-
cierului, n'ar fi mai bine să cetim povesti-
ri-le călătorului, care, venind din locuri de-
partate, ne espune, simplu și cinstit, cele
ce a văđut; memoriile soldatului séu ale
omului politic, care fără emfasă, ne rela-
tează cele ce a făcut? E incontestabil, că
librăriile marilor capitale sunt coplesite
de-o specie de literatură, pe care numai o
infamă speculațiune o póte justifica. Ro-
manelor unui *Ponson du Terrail* séu a unui
Xavier de Montepin suut de sigur de prefer-
rit povestirile cinstite ale călătorului care
„vine de departe“.

Dér a condamna fără apel întreaga li-
teratură pentru abuzul, la care ea a putut
da nascerē, ar fi să dăm foc morii ca să
pără șorecii. Cu ce nu se póte abusa în
lume? *Corruptio optimi, pessima.* E óre cu
putință ca toate națiunile, toate secolele să

se fi înșelat asupra importanței literaturii?
Goethe, Shakespeare n'ar fi fost decăt nisce
impositori, debitori de minciuni frumoșe?
Și dēcă acēsta nu se póte, e că literatura,
ca și surorile ei, artele, răspunde unei ne-
cesități intime a sufletului, e o manifestare
imperioasă a inteligenței. Scóteți simțirile
din inima ómenescă, încātușați imaginați-
unea, puneți stavilă tuturor aspirațiunilor
spre ideal, spre o umanitate mai bună, mai
perfectă, atunci veți pute decretea contam-
narea literaturii.

De câte-ori scopul principal e d'a sus-
cita o emoțiune, fără a avē în vedere o
acțiune determinată, se face literatură, séu
artă literară. Acolo unde se termină pute-
rea logice, începe domeniul retorice. Vir-
tutea, caritatea, iubirea patriei, justiția,
tote problemele, cari rămân inaccesibile de-
monstrațiunilor și-nișice, literatura le s'n-
sibilizează, le impruună o voce, gesturi,
viață. Dér ea nu se mărginesc la sferele
desinteresate ale sentimentelor. Înarmată cu
cea mai puternică armă, cu care natura a
înzestrat pe om: elocința, se face propaga-
tōrea unor idei, séu distragătōrea unor pre-
judiții în fața cărora rămân neputincioșe

catedrele facultăților, legiferările parlamen-
telor. Marea revoluția francesă nu s'a inau-
gurat cu dērimarea Bastillei, ci în ziua,
când fusese reprezentată pentru prima dată
„*Mariage de Figaro*“, comedia lui Beau-
marchais.

Se înțelege dēcă ușor, că literatura își
are importanța ei, pe care nici tratatele de
igienă, nici povestirile călătorilor nu o pot
micșora. Și apoi cine garantēază, că cutare
militar, cm politic séu călător e lipsit de
exagerările, vrute séu nevrute, ale amoru-
lui séu propriu? Fér admittēnd acēsta po-
sibilitate, nu se cere óre la autor o indivi-
dualitate destul de puternică spre a reține
din felurimea impresiunilor pe cele esen-
țiale, un condiu destul de abil spre a da
acelor impresiuni forma cuvenită? „A face
o carte, e o meserie, ca și a face o pen-
dulă“, a dice *La Bruyere* acum 200 de ani.
Acest adevēr timpul nu l'a desmințit încă.
Precum nu s'a văđut cine-va improvizându-
se advocat în 24 de óre, nu se va impro-
visa nici scriitorul. Chiar istoricul, spre a
da operei sigilul nemuririi, trebuie mai în-
ainte să fiă scriitor, dovadă aveți pe *Mom-
msen* și pe toți ceilalți istorici de talia lui.

Intrevederea dela Abbazia.

Alaltă-eri, Luni, a fost în Abbazia întrevederea Regelui Carol al României cu Regele George al Greciei, acesta din urmă mergând anume să viziteze pe suveranul român.

Orășelul Abbazia s'a pregătit să primescă în mod splendid pe Regele grecesc.

Din incidentul acestei întâlniri a sosit în Abbazia arhiducele Iosif, ca să salute pe Regele George în numele monarhului Francisc Iosif; arhiducesa Elisabeta, fiica arhiducesei Stefania; prefectul districtului Triest, apoi o mulțime de corespondenți ai principalelor ziare din Europa, ceea-ce arată importanța, ce se dă întâlnirii celor doi regi. Au mai fost de față la întâlnire consuli greci din Fiume și Triest.

Cuirasatul „Psara“, pe care se afla Regele George, a sosit în Abbazia pe la orele 9 a. m. Abia se opri vaporul și contele Goes, locuitor în Triest, însoțit de mareșalul Regelui Carol Grecoșchi, de cavalerul Scarpa și de consulul grec Vitturi, s'au urcat pe un mic vaporăș mergând spre „Psara“. Contele Goes a transmis Regelui George salutările monarhului Francisc Iosif. Puțin după această mareșalul Regelui Carol a mers să salute pe înaltul oșpe în numele suveranului său.

Cei doi regi s'au întâlnit după amiazi la ora 2. Regele Carol s'a dus c'o barcă la cuirasatul „Psara“. Întâlnirea fu salutată prin 21 salve de tun, date de pe vaporul grec, matrosii strigară de trei cri „ura“ și muzica întonă imnul regal român. Regele George scobori pe scara vaporului la barcă, primindu-și ast-fel oșpele. Întâlnirea a fost foarte cordială. Domnitorii s'au îmbrățișat și sărutat, apoi s'au urcat pe vapor, unde Regele Carol a făcut o revistă asupra marinariilor; după ora 3 s'a reîntors la cheiu, de unde împreună cu suita s'a dus erași la Villa Angiolina.

Regele George mai fu vizitat de arhiducele Iosif.

După amiazi la ora 5 Regele grecesc plecă de pe vaporul său, ca să reîntoară Regelui român visita. Pe cheiu M. S. Sa Regele Carol îl aștepta cu întreaga suită. De aici plecară la villa Angiolina, unde îi aștepta Regina Elisabeta. Regele George sărută mâna Reginei și mergând în salon cei doi suverani au convorbit timp de 1 oră.

Sera s'a dat în villa Angiolina un prânz în onoarea Regelui George, care a durat până la 9 ore, când oșpele plecă cu suita sa erași la vaporul „Psara“, în care a petrecut noaptea de Luni spre Marți.

Sporirea garnisanelor în Prusia orientală. „Kölnische Zeitung“ dă într'un articol, care a produs senzația, că în Prusia orientală se vor spori garnisonele, ca să se pună cât de cât un contraponă urașelor

S'a vorbit de imoralitatea cu literatura. Nu voiesc să afirm, că scopul ei direct ar fi moralizarea, dăr decât dintr'o operă din care nu reiese un principiu moralizator, e tocmai fiind-că nu este destul de literară; decât, de exemplu, în cutare roman figura unui craidon, mâncător de inimă femeiescă, ne apare simpatică e, că scriitorul n'a putut pune în relief totă ruina, ce eroul său împăștie în urmă-i, toate minciunile și perversitățile, din care el și-a făcut un piedestal. Teatrul, romanul, poesia, înfățișându-ne o mulțime de tipuri, de sentimente nuanțate, de pasiuni puse în joc în împrejurările cele mai diverse, ne exercită puternic facultatea de discernământ, ne face mai sociabili, mai plăcuți, mai subtili. Il cunoșceți pe omul fără cultură literară prin lipsa de orientare psihologică, prin lipsa tactului în raporturile cu omenii.

Decă literatura nu ne transformă caracterele, cel puțin ne face mai înțelegători și acest rol deja, pare-mi-se, e destul de frumos.

Ploesci, Aprilie 1901.

Dr. Aurel Șuluțiu.

concentrării de trupe rusești. Articolul finesoc așa: Va înțelege fiă-cine această măsură a apărării, ba firesc s'ar pără și aceea, decât zona de frontieră ar fi întărită c'un corp de armată întreg. Corpul de armată german, staționat ađi în Prusia orientală, este abia jumătate așa de mare, ca corpul de armată rusec, ér cavaleria germană nu face nici a treia parte cât cavaleria rusească.

Congregațiunea din Lugos.

— Fine. —

Păr. N. Birescu vorbește în *cestiunea concubinatelor*, cari în timpul din urmă și mai ales dela introducerea căsătoriei civile s'au sporit și au luat avânt în detrimentul vieții conjugale. Atrage deci atențiunea vice-spanului, ca prin ordinațiuni să impună autorităților administrative a împiedeca lăptirea acestui rău. — Tot părintele Birescu protesteză contra abuzului și ilegalității de a-se ține *pertractări judecătorești* în zilele de Dumineci și sârbători.

Dr. Isidor Pop descopere *abusurile* din comuna Răchita prin care li-se cauzează locuitorilor comunei daune materiale cu arendările și subarendările și se crează dușmăni în popor.

Dr. Corneliu Jurca vorbește mai întâiu despre *usură*, combătându-o cu argumente puternice și arătând cum această plagă bântue în comitat. Treacănd apoi la rescrip-tul prim-procurorului din Budapesta în afacerea *Corniareva* dăce:

Mă surprinde partea aceea a raportului, care se referă la rescrip-tul prim-procurorului din Peșta recercat ca să intențeze proces pentru notițele apărute în „M. Szó“ în cauza dela Corniareva. Căci în legătură cu propunerea făcută în materia această de d-l Bredicean, am atras în congr. preced-ntă atențiunea d-lui vice-comite, ca în „Friss Ujság“ s'a scris nici mai mult nici mai puțin, decât că în comuna Cavarán s'a furat dinamita, cu care Românii înarmați cu cose ascuțite, topore, furei au uăvălit asupra Ungurilor, ca să-i omore.

Decă nici în notița această, în care se cuprinde după-cum stă în carte ațitarea la ură în contra naționalităților — nu a găsit procurorul criteriul unui delict, trebuie să deolar, că procurorul numai și numai față de jurnalele noastre scie să aplice dispozițiile severe ale legii de presă.

Dr. George Dobrin (după-ce cei din tabăra contrară de repetite ori dau semne de impaciență) declară, că-l surprinde nervozitatea, ce se observă față de vorbitorii români, cari de-arândul se silesc a sări în ajutorul unei administrații bune și prin comunicarea relelor observate de ei, voesc să atragă atențiunea celor chemați la sarea relelor.

Noi nu am v-nit să vă facem obstrucțiã, căci de această nu avem chef, nu am venit să paradăm, căci dispoziția noastră nu este de atare natură. — Noi avem la inimă interesul poporului nostru, cu care d-văstră nu vă prea spargeți capul, — ne ocupăm cu totă serioșitatea de toate afacerile, așteptăm și pretindem și dela d-văstră, ca cu asemenea serioșitate să tractați. Nu permitem ca dreptul de liberă vorbă să se restringă și de aceea cerem respectarea neatinsă a acestui drept cardinal. Face apoi 5 propuneri.

După-ce n'ai vorbește părintele Blajovan ne mai anunțându-se nime la cuvânt ia cuvântul vice-comitele *Fialka* și constată, că antevorbitorii au atins atătea cestiuni importante, încât nu este în măsură a răspunde la toate detaiat, ia la cunoștință toate observările făcute și promite, că va oăuta pe calea sa să saneze toate miseriile atinse. Tot-odată rōgă pe toți membrii congre-gațiunii, cari ajung la cunoștința vre-unui abuz la organele administrative ale comitatului, să-l comunice direct d sale și promite ca de oas procedarea cea mai severă.

C. Brediceanu: D-l vice-comite de re-șepte ori ne a provocat ca în loc de inter-pelări — ori-ce oas concret de călcare de lege seu doriță ofioidă — să îl comuni-căm privatim și el va sana răul. D-Văstră aplaudați! V-ar plăcea — și cum nu! — ca între patru păreți și în acte să rămână fă-rădelegile. În acte trebuie să fiã — dăr dreptul nostru de-a tracta în congre-gațiune publică cestiunile, e dreptul nostru in-contestabil legal, și folosirea lui are cea parte bună, că descopere abuzurile și face pe cei ce ar avé înclinare la acelea să se ferească. De aceea mulțumim d-lui vice co-

mite de sfat — noi ne vom folosi de drepturile noastre, cum noi aflăm de mai afoace.

Fispanul declară raportul primit cu unanimitate. De asemenea declară propunerea d-lui Virgil Tomoiu de primită cu unanimitate. Propunerea d-lui Dr. Corneanu (privitoare la publicarea concurselor în limba română în foi românesce) de și n'a vorbit nime în contra — o pune la vot și întrunind numai o minoritate de voturi — fără de a face contraprobă, — o declară de respinsă.

C. Brediceanu. Contra propunerii Dr. Petru Corneanu nu a vorbit nimeni—dec d l comite suprem are datorință a publica de primită cea propunere după numărul vorbitorilor, căci alt-cum când se se aplice această dispozițiune a legii — decât nu în cazul ca și acesta.

D-nii Dr. Dobrin Dr. Cornean și Brediceanu anunță recurs, neconsiderând procedarea prim-comitelui nici delegală, nici leală. Pentru un moment se nasce furtună în congre-gațiã, comitele supreme caută să se apere procedura, ér Românii îl apostrofază în termeni aspri.

În ședința de după amăzi vice-spanul Fialka susține, că e imposibilă tipărirea raportului său și în limba română din cauze tehnice și de spese.

C. Brediceanu. Faceți D-văstră economiã pe contul drepturilor limbei vōstre maghiare, ér noi considerăm numai de pre-teoste demne de compătimut greutățile tehnice și de cheltueli accentuate de d-l vice-comite. Drepturi, cari bravii noștri antecesorii ni-le-au eluptat ar fi o lașitate din parte-ne a lăsa să se eludeze în așa mod perfid. Nu e lipsă să se facă propunere pentru respectarea limbei noastre în acest oas, ci simplu vō somăm în numele legii și al statutului comitatens, ca să impliniți datorința și așteptăm, ca să v'o impliniți, oăci dela această nu e iertat să vă subtra-geți prin majorisare, ci decât ați face o, nu vom trăcuți dela nici un mijloc, ca să vă silim la respectarea legii.

Aceste cuvinte ale vorbitorului au produs mare consternațiune la capii stăpănirii și după o paușă penibilă se ridică deputatul Lugosului Béla Szende și într'o cuvântare demolitoare sprijinesce propunerea Românilor. De asemenea fostul deputat Ioan Asboth pledază hotărît pentru respectarea limbei române ca limbă protocolară a comitatului. După această d-l protopop al Lugosului Dr. George Popovici în ton calm, în fond mēduvos susține cu totă puterea cuvântului propunerea Românilor. Patyánszky Constantin se alătură ca un pururea respectător al drepturilor reprezentate prin lege a naționalităților, la propunerea Românilor. În urmarea acestora comitele-suprem, care până aci susținea, că e imposibilă implinierea doriței Românilor, enunță ca conclud, că raportul vise-comitelui are să se tipărească și în limba română.

SCIRILE DILEI.

— 2 (15) Maii.

Adunarea generală de ađi a comitatului Brașov a hotărît cu majoritate de voturi ca preste adresa Sécunilor din Treiscaune contra legii de naționalitate, să se trecă la ordinea zilei. S'a incins o discușiune viie și importantă. Membrii români ai congre-gației, după-ce au apêrat cu demnitate principiul egalei îndreptățiri naționale, au propus, ca adresa Sécunilor să fiã re-probată și respinsă.

Manifestația unei asociațiuni de femei. Din Viena se scie, că asociația femeilor creștine-sociale a ținut alaltaeri o adunare din incidental, că arhiducele Francisc Ferdinand a primit protectoratul reuniunii școlare catolice. La adunare au participat toți deputații creștini sociali. S'a vorbit energie în contra pangermanilor, numindu-i farisei și trădători. În fine s'au trimis telegrame omagiale monarhului și arhiduceului.

Trei suverani la Varșovia. După cum scrie „Curier Warsichowski“ în timpul cel mai apropiat orașul Varșovia, ospitala Poloniei, va primi pe trei oșpeți suverani. Comandantul palatului împêrătesc din Varșovia, spune numita fōiã, a primit ordin dela Petersburg să aranjeze apartamentul de locuit al palatului, fiind-că anul acesta Regii Italiei, Spației și Serbiei vor face o vizită Țarului la Petersburg și în drumul lor vor rămân câte-va zile și la Varșovia. Lucrările de aranjare în palatul din Varșovia au început deja.

Sêrbi „maghiaro-fagi“. Sub titlul acesta fōia archișovinistă „E-es“ țipă și se vaietă, că aici în „dulcea patriã maghiară, — pe pământul unguresc, unde atâtea naționalități mănăncă pânea ungurescã, în schimb simțămintele națiunii maghiare sunt palmuite și prin scandale provocătoare se dau pe față simțămintele lor maghiaro-fage“. Indemn la plângerea această îi dă fōiei șoviniste scirea ce primesc din comuna O-Becse, unde reuniunea maghiară de cântări a dat un concert „patriotic“. În decursul petrecerei comitetul aranjator a împodobit localul cu stêguri naționale unguresci, dăr „Maghiaro-fagi“ sêrbi ar fi luat tricoulul unguresc de pe efificiũ. — Totă scirea se pare luată din vânt.

Festivitatea în memoria lui Verdi ce s'a aranjat Joia trecutã în Teatrul Național din Iași, a avut un succes complet. Cea mai alêsã societate și totã colonia italianã din Iași a fost de față. Partea cea mai interesantã a programului a fost apoteoșã, în decursul căreia s'a espus un bust foarte frumos a lui Verdi sculptat de Celesti Fabio. D-na Aristița Romanescu, d-ra Aglaia Theodorescu și d-l State Dragomir au jucat o scenã în versuri în memoria ilustrului compozitor.

Din Polonia. Persecuțiunile contra Polonesilor din Posnania, provincie germanã au avut nisce consecințe neașteptate. Negustorii polonesi forțati să schimbe firmele lor scrise în limba polonesã, s'au hotărît să întrebuițeze peste tot limba rusecã. Astfel acum se väd peste tot numai astfel de firme. De când guvernul prusian a oprit vëndarea prin chioșcuri a gazetelor polonese, acum se găsesc peste tot numai gazete ruseci. În tôte școlile libere unde limba polonesã a fost interdișã, în locul ei se predã limba rusecã. Autoritățile germane urmãresc cu multã atenție această mișcare.

Mișcarea studenților ruși. Se scie, că profesorii din Moscva au adresat studenților un apel, în care turburările studențesci sunt condamnate și elevii școlilor superioare sunt invitați, în numele poporului rus, să-și reîncepã studiile și să cređã în „biruința adevărului“. Acum a apărut și răspunsul studențimei ruse. El începe cu lozincã: „fără luptã nici o victoriã“. La invitarea profesorilor de a aștepta rezultatele anchetei asupra ultimelor turburări, studenții ruși răspund referindu-se la rezultatele negative ale anchetelor cu ocașia evenimentelor anterioare, a catastrofei de pe câmpul Chodynca, a silirii femeilor în închisōrea din fortăreța sf. Petre și Pavel și a crușimilor lor în 1899. Răspunsul se începe astfel: „Să nu îndrăsnim să ne dezonorați cu pretinsa vōstrã amioștiã. Voi sunteți inimicii noștri, inimicii patriei, inimicii poporului și ai libertății. Și în numele adevărului, al poporului, al sciinței și al libertății invitãm la luptã pe toți nemulțumiții, pe toți oprimați și nenorociți; vom vedé pe a cui parte va fi victoriã“.

Bōla Sultanului. Corespondentul din Constantinopole al diarului „Daily Mail“ comunicã din sursã sigurã, că Sultanul e grav bolnav. Corespondentul adaugé, că starea lui Abdul-Hamid e atât de îngrijitoare, că e absolut incapabil să se mai intereseze de conducerea afacerilor statului. Persōnele din anturajul Sultanului au de fapt puterea în mână. Cu tôte precauțiunile luate e imposibil să se ținã mult timp ascunsã bōla Sultanului, și de aceea sferile oficiale se arată foarte îngrijate temându-se de grave evenimente.

Ocolul Italiei cu automobilul. Diarul „Corriere della Sera“, din Milan, a organizat facerea unui ocol al Italiei în automobil. Eșcur-ionistiți au sosit Vineri la Roma. Fōrte multã lume, în trăsuri cu automobile și biciclete, se dusese să întâmpine caravana automobilistilor afarã din oraș. Regele Italiei de asemenea s'a dus la Pōrta San Pancrazio, spre a asista la sosirea caravanei. Cu puțin mai înainte, un pluton de bersaglieri-ciclisti, compus din 40 omeni comandați de un căpitan și doi locotenenti

esî pe acea pîrtă spre a întemina pe automobilisti. Timpul era splendid. Primele automobile, precedate de o stafetă și de plutonul de bersaglieri-ciclisti, au sosit la orele 11 ziua. Regele scoborîndu-se din faetonul său, a asistat la defilarea caravanei de pe o colină și fu respectuos salutat de mulți excursioniști. Deputatul Bruniatto a salutat pe rege în numele automobilistilor. Unii însă din ei, din cauza iușelei cu care mergeau, n'au recunoscut pe Suveran, ci văzură numai doi oficeri stînd pe o colină. Sosesco în grup 35 de automobile, pline de atîta praf și noroiu, încît trăsurile și conductorii păreau a fi un singur monstru colosal, din care cu greu se putea distinge ceva.

Manifestații anti-clericale. Se comunică din Lisabona, că numeroși călugări irlandezi, sosiți la Santarem, au fost bombardați cu cartofi. Poliția a intervenit și i-a urcat în trăsuri, cari au fost de asemenea atacate. S'au făcut câte-va arestări.

Cărți postale confiscate. Ministrul român de interne a cerut autorităților în drept din Iași confiscarea tuturor cărților postale cu ilustrații obscene. Deciziunea s'a luat în urma plîngerilor mai multor directoare de externate și licee particulare de domnișore, cari dîlnic primeau astfel de cărți postale pe adresa diferitelor eleve. Același lucru s'a făcut și la Galați.

Atentat contra unei comune. Un bărbat, pe care l'a părăsit soția, se infuriă, din cauza acosta așa de mult, încît voi să prefacă în ruină un sat întreg, ca necondițională lui soție încă să-și afle acolo mîrtea. Muncitorii minierii din comuna Behringhausen, lângă Colonia, mergînd la lucru, au aflat în mijlocul comunei 14 bucăți de dinamită una lângă alta. S'a vădit, că deja fiitilul era aprins, dîr cine știe din ce cauză, s'a stins și astfel comuna a scăpat de-o grîznică catastrofă, care ar fi prefăcut-o în ruine. S'a poruit cercetare și s'a aflat, că dinamita a fost pusă de-o persoană din altă comună. Acest bărbat a avut de soție pe o fată din comuna Behringhausen, dîr tînera nevastă l'a părăsit, fiind-că se purta dur cu ea. Bărbatul părăsit în supărarea lui s'a jurat să-și răsbune contra soției, ăr ca să o potă omori, a voit să jertfescă întreaga comună. Atentatorul dimpreună cu doi fi ai săi, au fost arestați.

Drepturi politice femeilor. Parlamentul din *Cristiania* (capitala Norvegiei) a hotărît sufragiul universal pentru bărbați și a admis dreptul de vot pentru femeile, cari plătesc impozite și au un venit de cel puțin 300 corone.

Maial. Tinerimea dela gimnaziul superior fundațional din *Nășud*, va aranja la 25 Maiu n. un maial în grădina gimnaziului, eventual în sala de gimnastică. Prețul de intrare 1 coronă.

O producțiune declamatorică-teatrală se va da în *Vad Duminecă* în 19 Maiu din incidentul adunării învățătorilor din despărțemîntul Făgăraș al Reuniunii din Archidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Prețul intrării de persoană 60 cr., de persoană în familie 50 cr. Venitul curat e destinat școlii locale. După producțiune, care constă din 6 puncte, urmîză joc.

Pentru cei interesați la losurile loteriei de clasă. Societatea națională pe acții a zarafilor din Budapesta unde se efectuează cea mai mare vîndare de losuri, este singura în rîndul prim, care poțe oferi cumpărătorilor în totă privința avantaaje și siguranță. Posesorului unui los cu stampila societății i-se garantează cel mai culant serviciu. Decă losurile nu se cumpără direct din localul institutului (Budapest) Piața Gizela, Casa-Palais) atunci să se ceră de cele provădute cu firma „Națională“.

Note și discuțiuni.

Érași „însurare“.

(Răspuns d-lui S. Pușcariu.)

(Continuare.)

2) *Sculare*. D-l Pușcariu în șirul obiectivelor sale a atins și etimologia propusă de

mine pentru „sculare“ dintr'un prototip latin **excollare* (ex+collum), pe care o compară cu etimologia d-lui Weigand: sculare din *extollere*, și află de curvința a declara pur și simplu, că etimologia mea e tot atât de „fantastică“, ca și a d-lui Weigand.

Nu știu esact, ce a putut înțelege în cazul acesta d-l P. sub calificativul de „fantastic“. Fînd însă etimologia propusă de mine din punct de vedere morfologic absolut ireproșabilă, ăr din punct de vedere semantic (al sensului) foarte plausibilă, poțe că d-l P. sub „fantastic“ a înțeles ceva fictiv, reconstruit, precum sunt peste tot reconstrucțiunile, practicate firesc între limitele recerute, în istoria tuturor limbilor.

În cazul acesta numescă d-l P. reconstrucțiunea mea **excollare*, și fantastică; să-mi dea voie însă d-l P. să-i spun, că față de acest primitiv reconstruit de mine, forma *extollere* admisă de d-l Weigand ca prototip al lui sculare — prototip, absolut nejustificabil și imposibil atât ca formă, cât și ca sens — este cel puțin ridicolă. Decî puțința unei seriose comparațiuni între cele două etimologii este eschisă.

Și în fine, decă d-l P. a ținut atât de mult la aceea, că etimologia mea e atât de fantastică, n'avea decăt să-și și documenteze aserțiunea prin argumente plausibile și prin propunerea altui prototip mai verosimil.

A face însă tabula rasa dintr'o etimologie mult puțin plausibilă fără nici un cuvînt, e cam în obiceiul d-lui P., intru cît se poțe conchide din „replica“ d-sale.

Asupra reconstrucțiunilor, respective asupra raportului dintre formele cunoscute ale latinității clasice și formele reconstruite ale latinei rustice, voi reveni în cele următoare.

3) Tot atât de espeditiv e-te d-l P. și cu interpretarea mea dată formei *surată* ca formă substantivală a participiului feminin dintr'un prototip **surare*, forma simplă a verbului *i-surare*. Despre această interpretare a mea, invocată din parte mi ca ultim și important argument pentru etimologia *insor* din *in+suru*, d-l P. încă ne spune, dîr numai ne spune, că acesta e cel mai „slab“ argument al meu, ăr documentarea afirmațiunii d-sale o amână până mai târziu, când va publica un studiu special asupra suficelor abstracte și colective în limba română. Cu amănări și promisiuni érași nu se dovedesce nimic, și pentru d-l Pușcariu poțe era mai consult să aștepte cu replica d-sale până atunci, deore-ce eu țin și acum la interpretarea de mai înainte, ca la un argument nu tocmai așa de „slab“, cum afirmă d-l P. Drept aceea voi și reveni încă odată asupra i ceva mai amănunțit, fără a mai aștepta studiul despre suficele al d-lui P.

4) *Plușul*. Influența culturală și paralel o-a limbistică a Slavilor asupra poporului român e ađi în de obște reconduscută. Abstrăgînd de organizațiunea politică de stat și cea bisericească, cari la Români prezentă deja din primele timpuri cunoscute ale istoriei poporului nostru, marca cea mai evidentă a influinței slavone, mai ales sfera vieții agricole apare puternic influențată de Slavii conlocuitori, cu mult mai puternic decăt d. e. viața *pastorală* a poporului nostru.

O istorie culturală contemporană a poporului nostru începînd din epoca primului contact cu Slavii, n'am avut fericirea să ni-se păstreze, ba istoria medievală a Românilor e aprôve total lipsită și de cele mai seci și resășițe date istorice, așa că istoria conservată nu știe nimic sute de ani de-arîndul nici chiar de existența poporului nostru. De aici apoi în primul rînd controversa istorică despre sediul poporului român în eul mediu, controversă reprezentată pe de-o parte prin teoria așa numitei continuități a poporului român în Dacia, ăr pe de altă parte prin teoria originii balcanice a poporului nostru. Această este cestiunea capitală și esențială în negura trecutului poporului român, ăr rezolvarea ei în lipsa de date istorice pozitive i-a fost rezervată aprôve esclusiv limbistici: aici zace meritul nu al teoriei lui Rösler, ci al metodei aplicate de el.

Cu atât mai puternic și mai sigur mijloc de clarificare — singurul mijloc, ce ne stă la dispozițiune pentru cele mai vechi timpuri — ne ofere limbistica în cestiuni de istoria culturală și economică a poporului nostru.

Arhivul viu al graiului românesc ne dovedesce d. e. — ca să luăm un exemplu destul de clar privitor la raporturile cultu-

1) **Ex-collare* a mișca, a scôte din gât (collum). Sensul acesta îl are sculare până în ziua de ađi în graiul Aromânilor: la Boiagi (202, 203) cetim: sculă boațe mare, adecă ridică glas mare. Compară broșura mea „Antropomorfisme etc.“ pag. 32.

rale ale Românilor cu Slavii — că atunci când a ajuns poporul român în con act cu Slavii, viața păstorăscă la Români era pe deplin întemeiată, dovă iă faptul destul deloquent, că toate noțiunile principale referitoare la acésia steră a vieții, erau reprezentate prin numiri proprii indigene de origine latină: terminologia pastorală în l. română în esența și majoritatea sa e latinăscă. 1)

(Va urma.)

N. Sulică.

Rectificare. Pasagiul prim din numărul de ieri s'a cules greșit. Să se cetească corect: „Între suficele prezente verbale, caracteristice și comune tuturor limbilor romanice, cele mai usitate sunt două: *isco*, rep. *-esco* [rom. *-esc*] și suficul grecesc *-lăo* trecut deja în limba latină vulgară ca sufice formativ [rom. *ez*].“

SCIRI ULTIME.

Abbazia, 14 Maiu. Timpul cel mai frumos favorizează întîlnirea celor doi regi. Vîntul de nord, care sufla ăr destul de tare, a încetat cu desăvîșire; marea, destul de agitată ăr, este astăđi absolut calmă și are aspectul unei oglinđi nesfîșite. La 9^{1/2} ore dim., regele George, în haine civile, s'a coborît pe uscat însoțit de un domn al suitei sale, și s'a îndreptat direct spre villa Angiolina, trecînd pe promenada încă puțin populată. Pe terasa viliei Angiolina Majestățile Lor române așteptau pe ôșpele lor. Regele Carol se îndreptă pe scară spre întîmpinarea Regelui George și îl salută într'un mod foarte cordial. Regele George se duse apoi să salute pe Regina Elisabeta și îi sărută mîna: Regina răspuse cu cordialitate la aceste salutări. Regina Elisabeta, Regele Carol și Regele George rămăseră un timp ore-care pe terasă, într'o viuă conversațiune, bucurîndu-se de-o vedere splendidă a mării liniștite. Apoi, cei doi regi părăsiră terasa, luînd un cordial rămas bun dela Regina și au făcut o preambulare pe jos. Regele Carol și Regele George, singuri fără nici un anturaj, au trecut prin parc și s'au îndrepspre promenada, care poartă numele Regelui Carol, și care e una din cele mai frumoșe ale Abbaziei; acéstă promenadă duce spre munți de unde se desfășură o panoramă măreță.

Paris, 14 Maiu. „La Liberté“ ăice, că întrevederea dela Abbazia nu este de loc destinată să înfeodeze Grecia în tripla alianță. În acéstă întrevedere nu poțe fi vorba decăt de Macedonia.

Petersburg, 14 Maiu. „Novosti“ vorbind despre întîlnirea celor doi monarhi în Abbazia ăice, că e firesc, ca cei doi regi să se înțelégă personal asupra unei acțiuni comune în cestiunea macedoneană, ceea-ce e un drept strict a lor după-ce propaganda bulgară în Macedonia e foarte prejudiciabilă intereselor românesci, grecesci și sêrbesci.

Londra, 14 Maiu. „Manchester Guardian“ publică din sorginte bine informată scirea senzațională, că lord *Kitchener* a propus guvernului, să pună Burilor condiții de pace mai favorabile, fiind-că în urma tacticei de ađi a Burilor, *răsboiul poțe să dureze ani întregi*.

DIVERSE.

Originea generalului Dewett. Diarele s'au ocupat foarte mult cu întrebarea, că neînvingibilul general bur Dewett de ce origine e? Diaristul francez Iean Carrière, care ca corespondent pe câmpul de răsboi a însoțit trupele Burilor, dă în noua sa carte intitulată „En pleino Epopée“ următoarele amănunte la întrebarea de mai sus: Prin consulul italian baron Morpurgo

1) Xenopol. Istoria Românilor vol. I. pag. 82—84.

am făcut cunoscînța mai multor Italiani în Pretoria. Odată, când mă aflam érași împreună cu baronul într'o cafenea mă agrăi:

— Știi, că și Dewett e Italian?

— ???

— Da, așa-i, și mai corect ăis, el este un Italian din Corsica.

— Se poțe?!

— Da. Numele lui adevărat e Cristiani; acest nume de familie în Sardinia și Corsica îl poartă mulți. Cu ani înainte Cristiani, împreună cu mai mulți compatrioți de ai săi a emigrat în America, ăr mai târziu s'a strămutat în Venezuela, unde a fost sufletul mai multor răscole. El s'a distins de multe ori prin curagiul și sângele rece, așa că președintele Republicei l'a numit general de cavaleriă; el mai este și cavaler al ordinului Bolivar. În Venezuela însă n'a rămas mult timp, și dimpreună cu cei cari căutau aur a venit în Africa. La început și el era muncitor minier, dîr în curînd a părăsit adîncimea munților și s'a ridicat la suprafață. Cu încetul el deveni primul în totă țera, între acei cari se ocupa cu prăsirea cailor. Când erupse răsboiul anglo-bur, el intră ca luptător în șirul Burilor și prin calitățile lui, ajunse acum să fiă numit Bonaparte al Burilor.

Verdi — grec. Se știe, că șapte orașe își disputau gloria locului de nascere a lui Homer. Vechia dispută a Grecilor pentru Homer se repetă cu mai toți ômenii mari. Diarele din Atena ne anunță, că un țeran de lângă capitala Greciei, numit Verdi, pretinde a fi singurul moștenitor al ilustruului compositor. Acest țeran afirmă, că posedă documente oficiale, prin care poțe dovedi rudenția sa cu ilustrul Verdi. El a și scris autorităților din Milan pentru ași revendica drepturile la succesiunea rudenției sale. Punîndu-și aceste hârtii în ordine, țeranul de care vorbim speră să vină în Italia. El mai spune, că familia Verdi este de origine din Orient, de unde o ramură se fixă în Atena, păstrându-și originea grăcă, ăr alta emigră în Italia.

Câte flori se cultivă în Europa?

În Europa se cultivă cam 4300 soiuri de flori. Un botanist german le-a sortat după colorii și a găsit că cele albe și crême sunt cele mai plăcute mirositoare; dintre 1124, au miros plăcut 187. Dintre 951 galbene au 76, dintre 823 roșii au 64, dintre 594 albastre au 44, dintre 308 violete au numai 13 miros plăcut. Celelalte au partea cea mai mare miros neplăcut și altă parte n'au miros.

Teatru român în Brașov.

O societate de diletanți va reprezenta *Vineri în 4 (17) Maiu* 1901, în sala *Redutei orașenesci* din loc piesele:

Vacanții,

comediă originală într'un act, de d-na *Maria Băulescu*.

Personele: Iorgu Sergiu, deputat. Mița, soția sa. Margareta Norian, profesoră. Gogu Vișinescu, procuror. Nicu Dorcean, proprietar. Zoe, soția sa. Alexandru Vulpescu, Didina, soția acestuia; prietini lui Iorgu. Veniamin, servitor la Iorgu Sergiu. — Scena se petrece într'un oraș de provincie din România.

Acesteia îi va premerge:

Între patru ochi,

comediă într'un act de *L. Fulda*, traducere liberă de * * *

Personele: Dr. Alexandru Manea, medic. Steluța, soția lui. Baronul Cornel de Petrov. Avram, servitor. Veta, cameriera.

Frefurile locurilor: Balcon 2 cor. 40 bani, loc numerotat pe galeriă 1 cor., fauteuil 2 cor., parchet I. 1 cor. 60 b., parchet II. 1 cor. 20 bani, parterre intrare 60 b., galeriă intrare 1 cor., (pentru studenți 40 bani), parterre înalt 80 b. Bilete se află de vîndare la librăria N. I. Ciurcu și în ziua de reprezentațiune la cassa teatrului.

Venitul curat al reprezentațiunii e destinat pentru scopuri filantropice culturale. Începutul la 8 ore sêra.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Nr. 3998 - 1901.

PUBLICAȚIUNE

despre măsurarea posterioară a dării de venit clasa a III pe anul 1901.

Din partea subsemnatului perceptorat orășenesc se aduce la cunoștința generală, că listele pentru măsurarea de dare pregătite de direcțiunea financiară și trimise aici cu rezoluțiunea aceleia din 4 Maiu 1901 Nr. 19624/III — cuprindând darea tuturor acelor contribuabili, cari în anul 1901 au început vre-o meserie supusă dării de venit după clasa a III — se află espuse și stau la dispozițiune timp de 8 zile adecă dela 9—16 Maiu 1901 dela 8—12 ore a. m. pentru ca fie care să le pōtă lua în vedere și să-și pōtă face observările atāt cu respect la darea proprie, cāt și la a altora

Aceste observări se pot înainta în cele 8 zile menționate la direcțiunea financiară regescă, ér mai târziu la comisiunea pentru reclamări în cauza de dare.

Tot-deodată se provocă acei industriași, a căror industrie sēu ocupațiune este supusă la dare de venit după clasa III dēr cari și-au început meseria numai în 1900 sēu 1901 să-și prezente fasiunea despre venitul meseriei — de cumva n'au prezentat-o până acum — în termen de 8 zile la acest perceptorat orășenesc, spre a încungiura urmările legii.

În fine se comunică mai la vale dīlele, în cari comisiunea pentru stațorirea dării de venit clasa III își va ține ședințele adăugând, că ședințele se încep dimineața la 7 ore în sala cea mică a casei Statului și că contribuabili și aci își pot face obiecțiunile lor sēu în persoană sēu prin plenipotențiați cu document legal.

Mēsurarea dării se va face în următoarea ordine fără a se pute schimba, anume:

Sâmbătă în 18 Maiu.

Birtași mici, birtași, ospetari, hoteleri, cafegii, cei cari vënd bucate reci, cei cari dau vipt sēu fierb pentru a vinde

Luni în 20 Maiu.

Posesorii de școle pentru meșagiu, brutarii de tot soiul, turtarii, vëndători de făină, morarii, instructorii în grădinile de copii, medicii, advocații, agenți, orologerii, opticienii, musicanți, profesorii de musică, aprovizionătorii de lemn și de petriș, instalatori de apăducte.

Marți în 21 Maiu

Angajații la transport public, curățitori de strade, vëndători de haine vechi arendași cumpenii orășenesci, societățile de trestat cu mașina, arendași de moșii, pyrotehnicii, posesorii de panoramă, zidarii, mēsarii, cismarii, mōșele, tinichigii, rotarii, papucarii, bārbierii, cofetarii, fabricanții de zahar, intreprenorii de zidiri, zidarii, decoratorii, zugravii, fotografii, birjarii, cārăuși, apotecarii și fabricanți.

Mercuri în 22 Maiu.

Grădinarii artificiali, neguțătorii de delicatose, de ouă, cei mici și cei cu negoț amestecat, neguțătorii de haine, pânză și de modă, postovarii, glesierii, colonialiștii, librarii, neguțătorii de mașini, mobile de fier, chipuri, mașini de cusut și de biciclete, procuriștii și băncile.

Joi în 23 Maiu.

Măcelarii, afumătorii de cārnuri, institutele de spălat și de dichisēlă, croitorii pentru bărbați și cei pentru femei, vëndătorii de ape minerale, jocarii și antreprisele și reuniunile obligate la depunerea publică a socotilor lor.

Brașov, în 7 Maiu 1901.

2-3.(188) Magistratul orășenesc.

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Maiu. n. 1901.

Table with exchange rates for gold, silver, and various currencies like Hungarian, Austrian, and Italian.

Table with exchange rates for bank notes and currencies from Austria, Germany, and Italy.

Cursul pieței Brașov.

Din 15 Maiu 1901.

Table with market prices for various goods like flour, silver, and oil in Brașov.

Intinde norocului mâna!

Mulți an fost favorisați de noroc cumpărând un los dela noi!

Loterie de clasa reg. ung. privil. oferă cele mai bogate șanse de câștiguri. Se începe acuma din nou. Din

100.000 Losuri 50.000 se sorteză cu câștiguri în bani gata.

Cel mai mare câștig în cas favorabil

1.000,000

CORÓNE.

1 Premiu 600.000, 1 câștig à 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 80.000, 70.000, 2 à 60.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 1 à 25.000, 7 à 20.000, 3 à 15.000, 31 à 10.000, 67 à 5000, 3 à 3000, 432 à 2000, 763 à 1000, 1238 à 500, 90 à 3000, 31700 à 200, 3900 à 170, 4900 à 130, 50 à 100, 3900 à 80, 2900 à 40. Adecă

13 160.000 coróne, Trei-spre-dece milioane 160.000 coróne.

GLÜCKSKALENDER FÜR DAS JAHR 1901.

Large calendar table for the year 1901 with columns for months and days, containing numbers for a lottery.

Wann habe ich Geburtstag?

Jeder versuche sein Glück mit der an seinem Geburtstag verzeichneten Nummer. In diesem Kalender ist an jedem Tage des Jahres eine Nummer verzeichnet, welche bei umgehender Bestellung von uns bezogen werden kann, so dass Jedem die Wahl seiner Nummer freisteht. Sollte die Nummer inzwischen vorgriffen sein, so senden Ihnen eine ähnliche.

Intręga întreprindere e pusă sub supravegherea statului.

Prețul original al losurilor stabilit după plan Clasa I.:

Pentra o opt me (1/8) fl. — .75 sēu cor. 1.50; pentu un patrar (1/4) fl. 1.50 sēu cor. 3.— „ jumătate (1/2) fl. 3.— „ 6.— „ înt eg (1) fl. 6.— „ 12.— se trimet cu ramburs sēu pe lângă trimiterea sumei înainte. Liste oficiōse se expedză după tragere. Planul ofi iōse gratis.

Ne rugăm comande de losuri originale a se trimite direct la noi până în

22 Maiu a. c.

A. TÖRÖK & Co.

FILIALA:

Muzcumring nr. 14.

El'sabethring „ 54.

casă de bancă

Budapesta, V. Váci-körút 4/a.

Multe și fōrte mari câștiguri am solvit noi prea stiraților noștri chenți și anume în timp scurt reste cinci milioane de coróne.

Scrisōre de anuntă dă tū

Domnului A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Binevoit a trimite Losuri originale clasa I. a Loteriei de clasă reg. ung. împreună cu planul oficial.

Suma de fl. _____ a se lua cu ramburs, ur- (Ce nu convine) mēză cu mandat postal.) sē ștergeți).

Adresa acurată.

Brașov, în 7 Maiu 1901.

2-3.(188) Magistratul orășenesc.

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face orī și când pe timp mai îndelungat sēu lunare.

Nr. 6488 1901.

PUBLICAȚIUNE.

Din puterea unei dispozițiuni a direcțiunei catastrale reg. ung. din Clușiu comisarul reg. ung. pentru estimările catastrale, domnul Adolf Barth va sosi în cel mai apropiat timp aici în Brașov ca să facă elaburate nouē pentru clasificarea dării de pământ

Atragem atențiunea părților interesate asupra acestei împrejurări cu acel adaus, că în casurī de acelea, unde parcelele primite prin comasațiune de atunci încōci s'ar fi împărțit între mai mulți posesori sēu ar fi aruncate în diverse părți ale hotarului, posesorii, spre a curma pertractării îndelungate, mai corespundētor ar proceda, dēcā la timpul sēu ar prezenta numitului comisar plan schițat cum și au împărțit parcelele și pentru ce sou de cultură agronomică le-au folosit.

Brașov, în 8 Maiu 1901.

(139).2—2

Magistratul orășenesc.

La magazinele „Filialei ALBINA Brașov“

se află de vëndare, dela 60 litre în sus

Vin escelent de Moldova.

Informații la: „Filiala Albina“.

6—6.(130).

SEMINȚELE renumite ale lui MAUTHNER au pe fle-care seculē numirea: semința MAUTHNER.

Dēcā se oferă semințele fără numele MAUTHNER, sunt a se respinge.

SEMINȚE mai bune și cu deplină încredere pentru agronomi și grădinari nu există, ca cele ce liferēză deja de 27 de ani

EDMUND MAUTHNER

magazia de semința c. și reg. a curți în Budapesta.

Cantorul și | VII. Rottenbiler-utca 33
magazinele | (Halta tramvaiului electric)

Localul | VI. Andrāsi-ut 33.
de vëndare | vis-à-vis de Opera reg.

Catalogul principal de 226 pag., la cerere se trimite gratis. 10—(18)